

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

L. A. GEELHOED

prednesené 23. marca 2006¹

I — Úvod

1. Verwaltungsgericht Aachen (Nemecko) položil v tomto konaní tri otázky, ktoré sa týkajú výkladu rozhodnutia asociačnej rady EHS — Turecko č. 1/80² (ďalej len „rozhodnutie č. 1/80“). Konkrétne vnútroštátny súd žiada stanoviť, či turecký pracovník, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v členskom štáte a ktorý má pracovné povolenie bez obmedzenia doby platnosti, má právo na predĺženie povolenia na pobyt na základe článku 10 rozhodnutia č. 1/80.

1 — Jazyk prednesu: holandčina.

2 — Rozhodnutie č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji asociácie, prijaté asociačnou radou, ktorá bola zriadená dohodou o asociácii medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom.

II — Právny rámec

A — Dohoda o pridružení medzi EHS a Tureckom

2. V súlade s jej článkom 2 ods. 1 má asociačná dohoda za cieľ podporovať stále a vyrovnané posilňovanie obchodných a hospodárskych vzťahov medzi zmluvnými stranami, zahŕňajúc aj oblasť voľného pohybu pracovníkov (článok 12), ako aj odstránenie obmedzení slobody usadiť sa (článok 13) a slobodného poskytovania služieb (článok 14) s cieľom zlepšiť životnú úroveň tureckého ľudu a uľahčiť neskoršie prijatie Turecka do Spoločenstva (štvrté úvodné ustanovenie a článok 28).

3. Na tento účel asociačná dohoda zahŕňa prípravné obdobie, ktoré umožní Tureckej republike posilniť jej ekonomiku s pomocou Spoločenstva (článok 3), prechodné obdobie, v priebehu ktorého je zabezpečené progresívne zavedenie colnej únie a zblížovanie hospodárskych politík (článok 4), a záverečné

obdobie, ktoré je založené na existencii colnej únie a zahŕňa posilňovanie koordinácie hospodárskych politík zmluvných strán (článok 5).

v súlade so zásadou uvedenou v článku 7 Zmluvy o založení Spoločenstva“.

4. Článok 6 asociačnej dohody stanovuje:

„Na zabezpečenie uplatnenia a postupného rozvoja asociačného režimu zmluvné strany vytvoria asociačnú radu, ktorá bude konať v rámci právomocí, ktoré jej boli zverené v dohode.“ Na účel dosiahnutia cieľov uvedených v dohode a v prípadoch ňou stanovených disponuje asociačná rada rozhodovacou právomocou (článok 22 ods. 1 asociačnej dohody). Každá zo zmluvných strán je povinná prijať opatrenia, ktoré sú potrebné na výkon prijatých rozhodnutí.

5. Článok 9 asociačnej dohody uvádza:

„Zmluvné strany uznávajú, že v rámci uplatnenia dohody a v súlade s prípadnými osobitnými ustanoveniami prijatými pri uplatnení článku 8 je zakázaná akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti

6. Článok 12 asociačnej dohody stanovuje:

„Zmluvné strany sa dohodli, že budú uplatňovať články 48, 49 a 50 Zmluvy o založení Spoločenstva, aby postupne dosiahli voľný pohyb pracovníkov medzi nimi.“

7. Dodatkový protokol podpísaný 23. novembra 1970 v Bruseli, ktorý bol uzavretý, schválený a potvrdený v mene Spoločenstva nariadením Rady (EHS) č. 2760/72 z 19. decembra 1972³ (ďalej len „dodatkový protokol“), stanovuje v článku 1 podmienky, pravidlá a harmonogram realizácie prechodnej etapy uvedenej v článku 4 asociačnej dohody. V súlade s článkom 62 tvorí dodatkový protokol súčasť samotnej dohody.

8. Dodatkový protokol obsahuje hlavu II nazvanú „Pohyb osôb a služieb“, ktorej kapitola I sa venuje pracovníkom.

3 — Ú. v. ES L 293, s. 1.

9. Článok 36 stanovuje lehoty na postupné zavedenie slobodného pohybu pracovníkov medzi členskými štátmi Spoločenstva a Tureckom v súlade so zásadami stanovenými v článku 12 asociačnej dohody a uvádza, že asociačná rada určí spôsob, ktorý je potrebný na dosiahnutie tohto cieľa.

kov k zamestnaniu turecký pracovník, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v členskom štáte:

- má právo v tomto členskom štáte po jednom roku legálneho zamestnania na obnovenie svojho pracovného povolenia u toho istého zamestnávateľa, pokiaľ má zamestnanie,

B — Rozhodnutie č. 1/80

10. Asociačná rada prijala 19. septembra 1980 rozhodnutie č. 1/80. Toto rozhodnutie nebolo nikdy uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*⁴. V treťom úvodnom ustanovení rozhodnutia č. 1/80 je uvedené: „Toto rozhodnutie je zamerané na zlepšenie platnej právnej úpravy v sociálnej oblasti pracovníkov a ich rodinných príslušníkov oproti právnej úprave stanovenej rozhodnutím asociačnej rady č. 2/76 z 20. decembra 1976.“ [*neoficiálny preklad*]

- má právo v tomto členskom štáte po troch rokoch legálneho zamestnania a s výhradou prednosti, ktorú treba poskytnúť pracovníkom z členských štátov Spoločenstva, odpovedať na pracovnú ponuku v rovnakej profesii u zamestnávateľa podľa svojho výberu na inú pracovnú ponuku uskutočnenú za obvyklých podmienok a zaregistrovanú na úradoch práce tohto členského štátu,

11. Článok 6 ods. 1 a 2 rozhodnutia č. 1/80 znie:

- požíva v tomto členskom štáte po štyroch rokoch legálneho zamestnania, výhodu slobodného prístupu ku každej pracovnej činnosti podľa svojho výberu.

„1. S výhradou ustanovení článku 7 o slobodnom prístupe rodinných príslušní-

2. Ročné dovolenky a neprítomnosť z dôvodu materstva, pracovného úrazu alebo krátkej choroby sa považujú za doby legálneho zamestnania. Obdobia nedobrovoľnej nezamestnanosti riadne potvrdené oprávnenými úradmi a neprítomnosť pre dlhodobú

⁴ — Toto neuverejnenie nikdy neprivedlo Súdny dvor k tomu, aby spochybnil právny účinok tohto rozhodnutia.

chorobu bez toho, že by boli považované za doby legálneho zamestnania, sa nedotýkajú práv získaných na základe dôb predchádzajúceho zamestnania.“ [neoficiálny preklad]

III — Skutkový rámec

A — Skutkové okolnosti sporu vo veci samej

12. Článok 10 ods. 1 uvedeného rozhodnutia stanovuje:

„Členské štáty Spoločenstva priznajú tureckým pracovníkom, ktorí sú súčasťou ich legálneho trhu práce, zaobchádzanie, pokiaľ ide o odmenu za prácu a ostatné pracovné podmienky, bez akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k pracovníkom členských štátov.“ [neoficiálny preklad]

14. Žalobca, turecký štátny príslušník, vstúpil na nemecké územie 13. septembra 1991 a opakovane žiadal o priznanie práva na azyl, ktoré však nezískal.

15. Po uzavretí manželstva s nemeckou štátnou príslušníčkou 7. marca 1997 mu Oberbürgermeister der Stadt Aachen (starosta mesta Aachen) 29. júla 1997 udelil povolenie na pobyt s platnosťou do 29. júla 1998. Dňa 31. júla 1997 úrad práce v Aachene vydal žalobcovi pracovné povolenie bez obmedzenia doby platnosti a platné pre akékoľvek zamestnanie.

C — Vnútroštátna právna úprava

13. § 284 ods. 5 tretej knihy Sozialgesetzbuch, Drittes Buch (nemecký zákonník sociálneho zabezpečenia) v znení, ktoré platilo do 31. decembra 2004, stanovuje, že pracovné povolenie môže byť udelené len cudzincom, ktorí majú povolenie na pobyt podľa článku 5 Ausländergesetz (cudzinecký zákon), pokiaľ administratívne opatrenia všeobecného charakteru nestanovujú inak a ak výkon príslušných oprávnení nebude vylúčený ustanovením práva o cudzincoch.

16. Od 8. júla 1998 žili manželia oddelene, v roku 2002 sa rozviedli.

17. Dňa 6. januára 1999 žalovaný predĺžil žalobcovi povolenie na pobyt, a to najskôr do 6. decembra 1999 a potom do 9. októbra

2001, pričom uviedol, že žalobca má právo dovolávať sa práv vyplývajúcich z článku 6 ods. 1 prvej zarážky rozhodnutia č. 1/80. Povolenie na pobyt obsahovalo poznámku: „Zákaz práce ako samostatne zárobkovo činný pracovník alebo výkonu podobných pracovných činností. Jedinou povolenou zárobkovou činnosťou je povolanie čašníka v kaviarni Marmara v Aachene.“

18. Dňa 25. septembra 2001 žalobca požiadal o predĺženie povolenia na pobyt.

19. Pán Güzeli bol od 1. októbra 1997 do 31. marca 2000 s niekoľkými prerušeniami zamestnaný v kaviarni Marmara. Následne od 10. apríla 2000 pán Güzeli zmenil zamestnávateľa. Od 10. apríla 2000 do 14. decembra 2000, ako aj od 1. marca 2001 do 30. novembra 2001 bol žalobca zamestnaný ako sezónny zamestnanec v továrni na zákusky a čokoládu Henry Lambertz GmbH & Co KG v Aachene (ďalej len „podnik Lambertz“). Medzi uvedenými obdobiami žalobca poberal príspevok od Arbeitsamt Aachen (úrad práce v Aachene).

20. Žalobca bol 27. júna 2002 odsúdený na peňažný trest vo výške 45 denných platov

z dôvodu, že jeho zamestnanie v podniku Lambertz bolo v rozpore s podmienkami, ktoré mu boli uložené pri udelení jeho povolenia na pobyt.

21. Žalovaný 2. januára 2003 zamietol žiadosť žalobcu o predĺženie jeho povolenia na pobyt. Dňa 21. januára 2003 podal žalobca proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť a uviedol, že v jeho prípade má byť predĺženie povolenia na pobyt posúdené nezávisle na jeho manželskom stave.

22. Dňa 21. marca 2003 podal žalobca návrh na Verwaltungsgericht Aachen, aby stanovil, že jeho sťažnosť má odkladný účinok. Tomuto návrhu bolo vyhovené uznesením zo 14. júla 2003. Uznesením z 30. marca 2004, vydaným na základe odvolania žalovaného, Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (odvolací súd pre Land Nordrhein-Westfalen) zamietol návrh na odklad výkonu. Bezirksregierung Köln (Miestny správny orgán v Kolíne) rozhodnutím z 20. júla 2004 zamietol sťažnosť žalobcu.

23. Žalobca podal 9. augusta 2004 žalobu pred Verwaltungsgericht Aachen, ktorý v rámci preskúmania veci položil Súdnemu dvoru uznesením z 29. decembra 2004 tri prejudiciálne otázky.

B — *Prejudiciálne otázky*

24. Vnútroštátny súd 29. decembra 2004 prerušil konanie a položil nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Zakazuje zákaz diskriminácie podľa článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 členskému štátu odmietnuť po dobu trvania zamestnania ďalší pobyt tureckému pracovníkovi v situácii žalobcu, ktorý bol v čase uplynutia jeho pôvodného povolenia na pobyt stále súčasťou legálneho trhu práce v tomto členskom štáte a vlastnil pracovné povolenie bez obmedzenia doby platnosti?

Je v tejto súvislosti relevantné, že pracovné povolenie tureckého migrujúceho pracovníka:

— bolo podľa vnútroštátneho práva udelené bez obmedzenia doby platnosti,

— bolo podľa vnútroštátneho práva síce udelené v závislosti od trvania pôvodného povolenia na pobyt,

avšak nezaniká automaticky uplynutím doby platnosti povolenia na pobyt, ale platí až dotedy, kým sa cudzinec nesmie už ani dočasne zdržovať v členskom štáte?

2. Môže členský štát v zmysle článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 odmietnuť pobyt tureckému pracovníkovi, keď ten po uplynutí jeho posledného povolenia na pobyt pracuje ako sezónny pracovník, t. j. je v období medzi dvomi zamestnaniami bez práce?

3. Má zmena právnej úpravy nemeckého práva v oblasti udeľovania pracovných povolení vplyv na zákaz odmietnuť dotknutej osobe právo na pobyt vyplývajúce z článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80?“

C — *Stanovisko vnútroštátneho súdu*

25. V rámci vysvetlenia dôvodov, ktoré viedli k formulácii prejudiciálnych otázok, vnútroštátny súd odkazuje na skutočnosť, že

žalobca nemôže vyvodit' právo na predĺženie povolenia na pobyt z článku 6 rozhodnutia č. 1/80, ak v danom prípade nie sú splnené podmienky uvedeného ustanovenia. Toto právo by sa však dalo vyvodit' z článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Vnútroštátny súd pri tomto konštatovaní vychádza z rozsudku El-Yassini⁵, v ktorom boli Súdnemu dvoru položené otázky o fungovaní a výklade článku 40 ods. 1 Dohody o spolupráci medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Marockým kráľovstvom.

prácu a iné pracovné podmienky. Vzhľadom na podobnosť znenia príslušných dvoch ustanovení by bolo možné citovať rozhodnutie vydané vo veci Eddline El-Yassini.

26. Podľa vnútroštátneho súdu by výklad Súdneho dvora týkajúci sa článku 40 mohol platiť aj pre článok 10 rozhodnutia č. 1/80, keďže tieto ustanovenia vzhľadom na ich takmer identické znenie majú rovnaký dosah⁶. Obidve ustanovenia zakazujú členským štátom diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti migrujúcich tureckých alebo marockých pracovníkov, ktorí sú súčasťou legálneho trhu práce, pokiaľ ide o odmenu za

27. V súlade s výkladom článku 40, ktorý urobil Súdny dvor v rozsudku Eddline El-Yassini, by mal žalobca na základe článku 10 rozhodnutia č. 1/80 právo na predĺženie povolenia na pobyt, pokiaľ bolo toto povolenie udelené na dobu kratšiu, než je doba jeho práva na skutočný výkon zárobkovej činnosti, ktorý mu vnútroštátne orgány udelili na základe náležite vydaného pracovného povolenia.

D — Konanie na Súdnom dvore

5 — Rozsudok z 2. marca 1999, C-416/96, Zb. s. I-1209, bod 27.

6 — Článok 40 hlavy III dohody o spolupráci v oblasti pracovnej sily stanovuje: „Každý členský štát prizná pracovníkom marockej štátnej príslušnosti, ktorí sú zamestnaní na jeho území, zaobchádzanie, pokiaľ ide o pracovné podmienky a odmenu za prácu, bez akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k vlastným štátnym príslušníkom...“. [neoficiálny preklad]

28. V tomto konaní predložili písomné pripomienky žalobca vo veci samej, holandská vláda, slovenská vláda a Komisia. Ústne pripomienky predniesli na pojednávaní z 12. januára 2006 žalobca, ako aj holandská vláda a Komisia. Žalobca a Komisia predovšetkým namietajú proti tvrdeniu vnútroštátneho súdu, že pán Güzeli nesplnil podmienky stanovené v článku 6, ktoré sú potrebné na získanie predĺženia povolenia

na pobyt. Subsidiárne sa žalobca, Komisia a slovenská vláda domnievajú, že z článku 10 rozhodnutia č. 1/80 možno vyvodit' právo na predĺženie povolenia na pobyt. Holandská vláda sa naopak domnieva, že z článku 10 rozhodnutia č. 1/80 toto právo nemožno vyvodit'.

30. Ako článok 6, tak aj článok 10 rozhodnutia č. 1/80 priznávajú tureckým migrujúcim pracovníkom určité práva na trhu práce, pokiaľ sa legitímne zdržujú a pracujú v členskom štáte v súlade s jeho vnútroštátnou právnou úpravou. Uvedené ustanovenia sa dopĺňajú. Článok 6 priznáva tureckému pracovníkovi za určitých podmienok právo na predĺženie pracovného povolenia a článok 10 stanovuje, že turecký pracovník nemôže byť diskriminovaný pri výkone jeho práce, pokiaľ ide o odmenu za prácu a iné pracovné podmienky.

IV — Právny stav

31. Pred podrobnejším preskúmaním článku 10 rozhodnutia č. 1/80 treba stanoviť, či sa žalobca môže domáhať určitých práv na trhu práce podľa článku 6 rozhodnutia č. 1/80.

A — Úvodná pripomienka

29. Ako už bolo povedané, žalobca a Komisia v písomnej časti konania namietli proti výkladu vnútroštátneho súdu, podľa ktorého pán Güzeli nesplnil podmienky stanovené v článku 6 rozhodnutia č. 1/80. V súlade s týmito ustanoveniami sa môžu tureckí migrujúci pracovníci v závislosti na dobe výkonu ich legálneho zamestnania dovoľávať presne vymedzených práv, ktoré smerujú k ich postupnému začleneniu na trh práce hostiteľského členského štátu.

B — Článok 6 rozhodnutia č. 1/80

32. Žalobca predovšetkým tvrdí, že článok 6 ods. 1 tretia zarážka rozhodnutia č. 1/80 mu priznáva právo na slobodný prístup k akémukoľvek zamestnaniu podľa jeho výberu na základe skutočnosti, že kumuláciou dôb jeho predchádzajúcich zamestnaní sa presiahnu štyri roky.

33. Komisia uvádza, že žalobca od 10. apríla 2000 do dňa, keď skončila platnosť jeho povolenia na pobyt — teda do 9. októbra 2001, vykonával legálnu pracovnú činnosť ako zamestnanec podniku Lambertz v zmysle článku 6 ods. 1 prvej zarážky rozhodnutia č. 1/80, a teda sa môže dovoliavať práv, ktoré priznáva toto ustanovenie, keďže spĺňa všetky podmienky stanovené týmto článkom.

34. Predovšetkým treba zdôrazniť, že rozhodnutie č. 1/80 nezasahuje do právomoci členských štátov právne upraviť ako vstup tureckých štátnych príslušníkov na vlastné územie, tak aj podmienky ich prvého zamestnania⁷. Právo vstupu na územie, právo na zamestnanie a na pobyt je upravené vnútroštátnym právom, ktoré členským štátom umožňuje prijať samostatné rozhodnutia týkajúce sa prijatia tureckých pracovníkov na účel doplnenia chýbajúcej pracovnej sily na ich trhu.

35. Turecký pracovník získa práva na základe rozhodnutia č. 1/80 až potom, keď pracoval na území niektorého členského štátu nepretržite počas jedného roka. Priznanie práv na trhu práce je upravené článkom 6 rozhodnutia č. 1/80. Turecký pracovník, ktorý spĺňa podmienky stanovené

v článku 6 ods. 1 prvej, druhej a tretej zarážke, sa môže priamo odvolať na tieto ustanovenia s cieľom dosiahnuť okrem predĺženia jeho pracovného povolenia aj predĺženie jeho povolenia na pobyt⁸.

36. Tureckí emigranti musia splniť tri podmienky, aby sa mohli domáhať práv podľa článku 6 ods. 1 rozhodnutia. Po prvé, turecký štátny príslušník musí byť „pracovník“. Po druhé, ten musí byť „súčasťou legálneho trhu práce členského štátu“. Po tretie, musí vykonávať legálne zamestnanie počas jedného z troch možných období, s ktorými sa spájajú určité práva vo vzťahu k ďalšiemu zamestnaniu.

37. Pokiaľ ide o tieto obdobia, článok 6 ods. 1 prvá zarážka stanovuje, že turecký pracovník má po roku legálneho zamestnania právo na obnovu svojho pracovného povolenia u toho istého zamestnávateľa. Po troch rokoch legálneho zamestnania a s výhradou prednosti, ktorú treba poskytnúť pracovníkom z členských štátov Spoločenstva, má právo odpovedať na pracovnú ponuku v rovnakej profesii u zamestnávateľa podľa svojho výberu (druhá zarážka). Po

7 — Rozsudky zo 16. decembra 1992, Kus, C-237/91, Zb. s. I-6781, bod 25; z 30. septembra 1997, Günaydin, C-36/96, Zb. s. I-5143, bod 23, a z 30. septembra 1997, Ertanir, C-98/96, Zb. s. I-5179, bod 23.

8 — Pozri medzi inými rozsudky z 20. septembra 1990, Sevince, C-192/89, Zb. s. I-3461, body 29 a 31, a Kus, už citovaný, bod 33.

štyroch rokoch legálneho zamestnania má právo hľadať a prijať akékoľvek zamestnanie podľa svojho výberu (tretia zarážka).⁹

týkajúce sa prístupu k zamestnaniu, ktoré nadobudol v dôsledku odpracovaných období predtým, než musel nedobrovoľne opustiť trh práce.

38. Turecký pracovník, ktorý nespĺnil podmienky stanovené v článku 6 ods. 1 tretej zarážke rozhodnutia č. 1/80, musí vykonávať legálne zamestnanie počas doby jedného, troch alebo štyroch rokov. Táto doba nemôže byť v zásade prerušená.¹⁰ Článok 6 ods. 2 rozhodnutia č. 1/80 však uvádza niekoľko legitímnych dôvodov prerušenia legálneho zamestnania.

39. Článok 6 ods. 2 rozhodnutia č. 1/80 rozlišuje dve kategórie prerušenia, s ktorými sa spájajú odlišné následky. Prvá kategória sa týka situácií, v ktorých si pracovník zachová svoje pracovné miesto v podniku; tieto obdobia sa považujú za doby legálneho zamestnania. Druhá kategória zahŕňa situácie, v ktorých pracovník bez jeho zavinenia nevykonáva žiadnu prácu, ale tiež nie je isté, kedy sa vráti do zamestnania. Tieto prerušenia práce sa nepovažujú za doby legálneho zamestnania, ale nemajú ani za následok vylúčenie pracovníka z legálneho trhu práce. Pracovníkovi v tomto prípade ostávajú práva

40. Z vyjadrenia, ktoré poskytol vnútroštátny súd Súdnemu dvoru, vyplýva, že pán Güzeli sa nemôže domáhať práv podľa článku 6 ods. 1 druhej zarážky rozhodnutia č. 1/80, keďže v apríli 2000 zmenil zamestnávateľa, a teda nepracoval u toho istého zamestnávateľa počas obdobia troch rokov. V súlade s druhou zarážkou článku 6 ods. 1 totiž až po uplynutí troch rokov legálneho zamestnania v dotknutom členskom štáte môže turecký pracovník využiť možnosť zamestnať sa u iného zamestnávateľa, pokiaľ je tento zamestnávateľ činný v rovnakej profesii ako predchádzajúci a rešpektuje prednosť, ktorú treba poskytnúť pracovníkom z členských štátov¹¹.

41. V deň, keď skončila platnosť povolenia na pobyt daného tureckého pracovníka, tento pracovník nespĺňal podmienku stanovenú v článku 6 ods. 1 prvej zarážke. Hoci prerušenie zárobkovej činnosti pána Güzeli možno považovať za legitímny dôvod pre-

9 — Pozri rozsudky z 5. októbra 1994, Eroglu, C-355/93, Zb. s. I-5113, bod 12; z 23. januára 1997, Tetik, C-171/95, Zb. s. I-329, bod 26, a z 10. februára 2000, Nazli, C-340/97, Zb. s. I-957, bod 27.

10 — Rozsudok zo 7. júla 2005, Dogan, C-383/03, Zb. s. I-6237, bod 18.

11 — Rozsudok z 29. mája 1997, Eker, C-386/95, Zb. s. I-2697, bod 23.

rušenia doby zamestnania v zmysle článku 6 ods. 2, páňovi Güzeli nevzniklo ťiadne z práv, ktoré vznikajú z dôvodu dôb predchádzajúcich, riadne vykonaných, zamestnaní.

o predĺŹenie jeho povolenia na pobyt, môže odvolať na zákaz diskriminácie stanovený v článku 10 rozhodnutia č. 1/80.

42. Z vyššie uvedeného vyplýva, ťe ťalobca nespĺňa podmienky stanovené v článku 6 ods. 1 prvej, druhej a tretej ťarážke rozhodnutia č. 1/80 na získanie predĺŹenia povolenia na pobyt.

45. Článok 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 asociačnej rady zakazuje diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, pokiaľ ide o odmenu za prácu a ostatné pracovné podmienky, medzi pracovníkmi členských štátov a tureckými štátnymi príslušníkmi, ktorí sú súčasťou legálneho trhu práce hostiteľského členského štátu.

43. Kládie sa otázka, či zamietnutie predĺŹenia povolenia na pobyt tureckého pracovníka, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v členskom štáte, ktorý sa nemôŹe domáhať ťiadnych práv z článku 6 rozhodnutia č. 1/80 a disponuje pracovným povolením bez obmedzenia doby platnosti, možno považovať za diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti v zmysle článku 10 tohto rozhodnutia.

46. Źalobca vo veci samej, slovenská vláda, ako aj Komisia tvrdia, ťe článok 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 sa má vykladať v tom zmysle, ťe z neho možno vyvodíť práva na účel predĺŹenia povolenia na pobyt. Takýto výklad by sa opieral o analogické ustanovenie článku 40 ods. 1 dohody o spolupráci medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Marockým kráľovstvom, ktoré sleduje rovnaké ciele ako článok 10. V tomto smere sa odvolávajú na výklad Súdneho dvora v rozsudku Eddline El Yassini¹² týkajúci sa článku 40 ods. 1 dohody o spolupráci.

C — Článok 10 rozhodnutia č. 1/80

44. PoloŹením troch prejudiciálnych otázok, ktoré možno skúmať spoločne, sa chce vnútroštátny súd v podstate dozvedieť, či sa turecký pracovník, ktorý je legálne zamestnaný v členskom štáte a poŹiada v ňom

47. V uvedenej veci Eddline El Yassini sa spor prejednávaný pred vnútroštátnym súdom týkal marockého štátneho príslušníka, ktorý chcel pokračovať vo výkone svojej

12 — Už citovaný, bod 27.

pracovnej činnosti v dotknutom členskom štáte po tom, ako mu skončila platnosť jeho povolenia na pobyt. Súdny dvor vyhlásil, že členský štát nemôže zamietnuť predĺženie povolenia na pobyt, ak:

„64 ... hostiteľský členský štát udelil migrujúcemu marockému pracovníkovi v oblasti výkonu zamestnania presne vymedzené práva, ktoré boli širšie než práva udelené tým istým členským štátom v oblasti pobytu.

65 Tento prípad by nastal, ak by daný členský štát vydal dotknutej osobe povolenie na pobyt na dobu kratšiu, než je doba platnosti jeho pracovného povolenia, a ak by následne a ešte pred uplynutím doby platnosti pracovného povolenia namietol proti predĺženiu povolenia na pobyt bez toho, aby toto zamietnutie oprel o dôvody spojené s ochranou legitímneho záujmu štátu, akými sú verejný poriadok, verejná bezpečnosť a verejné zdravie.“¹³ [*neoficiálny preklad*]

48. Holandská vláda sa domnieva, že zamietnutie predĺženia povolenia na pobyt pána

Güzeli nemôže byť považované za diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k pracovným podmienkam v zmysle článku 10 rozhodnutia č. 1/80. Podľa tejto vlády sa zákaz diskriminácie na základe štátnej príslušnosti stanovený v článku 10 týka výlučne pracovnoprávneho vzťahu tureckého štátneho príslušníka v hostiteľskom členskom štáte. Podľa nej článok 10 priznáva tomuto tureckému štátnemu príslušníkovi právo na rovnaké zaobchádzanie, pokiaľ ide o pracovné podmienky a odmenu za prácu, ak má povolenie na pobyt v hostiteľskom členskom štáte.

49. Podľa názoru holandskej vlády sa článok 10 nemôže vykladať v tom zmysle, že priznáva migrujúcemu tureckému pracovníkovi, ktorý získal pracovné povolenie s neobmedzenou dobou platnosti, právo na predĺženie jeho povolenia na pobyt. Cieľom článku 10 nemôže byť ochrana práv tureckých štátnych príslušníkov v oblasti výkonu zamestnania, keďže tieto práva už v plnom rozsahu upravuje článok 6 rozhodnutia č. 1/80.

50. Otázkou je, či zamietnutie predĺženia povolenia na pobyt tureckého pracovníka, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v členskom štáte a ktorý má pracovné povolenie s neobmedzenou dobou platnosti, možno považovať za diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k pracovným podmienkam.

13 — Rozsudok Eddline El-Yassini, už citovaný, body 64 a 65.

51. Na účel odpovedania na takto položenú otázku je vhodné preskúmať znenie článku 10 a systematiku rozhodnutia č. 1/80.

52. Z doslovného znenia článku 10 rozhodnutia č. 1/80 vyplýva, že zásada rovnosti zaobchádzania, ktorú stanovuje medzi migrujúcimi tureckými pracovníkmi zamestnanými na území členského štátu a pracovníkmi členských štátov Spoločenstva, sa týka výlučne odmeny za prácu a ostatných pracovných podmienok. Doslovné znenie tohto ustanovenia teda neumožňuje taký široký výklad zákazu diskriminácie, že by sa na ňu dalo odvolať v prípade zamietnutia predĺženia povolenia na pobyt.

53. Zo systematiky rozhodnutia č. 1/80 možno vyvodiť, že toto rozhodnutie, na rozdiel od dohody o spolupráci medzi EHS-Marokom, obsahuje výslovné ustanovenie uvedené popri zákaze diskriminácie vo vzťahu k pracovným podmienkam. Turecký pracovník sa môže priamo odvolávať na článok 6 ods. 1 prvú, druhú a tretiu zarážku rozhodnutia č. 1/80 na účel predĺženia nielen pracovného povolenia, ale aj povolenia na pobyt, keďže právo na pobyt je nevyhnutné pre prístup k zamestnaniu a pre jeho výkon¹⁴.

54. V danej veci sa preto uplatní toto ustanovenie, a nie článok 10 uvedeného rozhodnutia. Skutočnosť, že turecký pracovník nespĺňa podmienky stanovené v článku 6, nemôže viesť k tomu, že tento pracovník v dôsledku odvolania sa na zásadu zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, pokiaľ ide o pracovné podmienky, získa právo na predĺženie povolenia na pobyt. Týmto spôsobom by bola ohrozená funkcia článku 6.

55. V súvislosti s touto rozdielnou štruktúrou predmetných dvoch dohôd nie je možné urobiť analogický výklad článku 10 rozhodnutia č. 1/80 a článku 40 ods. 1 dohody o spolupráci medzi EHS a Marokom. Táto dohoda neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by zodpovedalo alebo by bolo analogické článku 6 rozhodnutia č. 1/80, podľa ktorého sa migrujúci tureckí pracovníci v závislosti od doby výkonu ich legálneho zamestnania môžu domáhať presne vymedzených práv zameraných na ich postupné začlenenie na trh práce členského štátu.

56. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zamietnutie predĺženia povolenia na pobyt tureckého pracovníka, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce členského štátu a ktorý má pracovné povolenie s neobmedzenou dobou platnosti, sa nemôže považovať za diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k pracovným podmienkam.

14 — Pozri rozsudok Kus, už citovaný, bod 33.

V — Návrh

57. Na základe vyššie uvedených úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálne otázky položené zo strany Verwaltungsgericht Aachen odpovedal takto:

Článok 10 rozhodnutia asociačnej rady EHS — Turecko č. 1/80 z 19. septembra 1980 sa má vykladať v tom zmysle, že zamietnutie predĺženia povolenia na pobyt tureckého pracovníka, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v členskom štáte a ktorý má pracovné povolenie s neobmedzenou dobou platnosti, sa nemôže považovať za diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k pracovným podmienkam.